

ARCHIV
KANCELÁŘE PREZIDENTA REPUBLIKY

Čj: 02581/63, 03455/63

načís. k.č. 105282/69 vyhr.

03455/63

Věc: Rudolf KALIVODA, záležitost o milost

KANCELÁŘ PRESIDENTA REPUBLIKY

Tajné

Čj.: 03455/63	Označení spěšnosti:
Spolu vyřízeno	Referent: dr. Řehák
Věc	Dřív. spis: 02581/63 476
Informace k žádosti o milost pro Rudolfa Kalivodu.	

PISÁRNA

Došlo:
Napsáno: Tráv. 11/11
Porovnáno:

VÝPRAVNO!

K exp. I. přípoj. ^{podání} *podání*
první část 11 004/58
prilohy číslo M-954/63

K exp. II. přípoj

70. II. 64 Salendová
exp. + dr. spis - dopomí

VYPRÁVENO:

KANCELÁŘSKÉ ODDĚLENÍ

Došlo:
Založeno: *Čerčková 11. II. 1964*

LHŮTA

Urgováno:

NAHLÉDNE:

s. ved. OP: *R 26. 11. dne 7. 2.*

s. ved. KPR:

s. referent: *vypracoval s listy referent.*

s. ved. OP: *R 26. 11.*

Slovenská národní rada, odbor pro spravedlnost předkládá soudruhu presidentu republiky k rozhodnutí žádost o milost pro Rudolfa Kalivodu, odsouzeného pro trestné činy vojenské zrady a mnohonásobné vraždy, kterou podala matka odsouzeného. /Rozhodnutí presidenta republiky - skupina a/.

Připojena informace v jednom vyhotovení. /8 listů/.

Soudruh prezident po projednání 7. 2. vyslovil souhlas s návrhem.

7. 2. 64

8. 2. 64. vyř.

03455/63

Slovenská národní rada
odbor pro spravedlnost

B r a t i s l a v a

V Praze dne 8. února 1964

Výtisk č. 2
Počet listů: 1
Počet příloh: 2

Věc: Rudolf Kalivoda - žádost o milost
Příl.: 2

Vážený soudruzi,

v příloze Vám vracíme trestní spis krajského soudu v Bratislavě zn.sp. 1 T 004/58 a spis M-954/63 a sdělujeme Vám, že prezident republiky svého ústavního práva udělovat milost v daném případě nepoužil.

Prosíme o příslušné opatření. Současně Vám sdělujeme, že shora uvedený trestní spis žádá Nejvyšší soud v Praze 4 k č.j. 9 Tp 253/63.

Se soudružským pozdravem

za Kancelář presidenta republiky

Dr. Řehák

Řehák

KANCELÁŘ PRESIDENTA REPUBLIKY

Pan

SNR

potvrzuje příjem dopisu č. j.

03455/63 +

dr. spis

1T 004/58,

M-954/63

Dne

13. febr. 1964

195

Dr. Řehák
SLOVENSKÁ NÁRODNÁ RADA
odbor pro spravedlnost

Č.j. 03455/63
Výtisk č.1

Informace k žádosti o milost pro Rudolfa Kalivodu.

Důvod vyhrazení:

Slovenská národní rada, odbor pro spravedlnost předkládá soudruhu presidentu republiky k rozhodnutí žádost o milost pro Rudolfa Kalivodu, odsouzeného pro trestné činy vojenské zrahy a mnohonásobné vraždy, kterou podala matka odsouzeného. /Rozhodnutí presidenta republiky - skupina a/.

Uložený trest a
stav jeho výkonu:

Rozsudkem krajského soudu v Bratislavě z 18.4.1958 čj. 1 T 004/58 byl Rudolf Kalivoda uznán vinným trestným činem vojenské zrahy podle § 6 č.1, alinea 1 a 3 zák. č. 50/1923 Sb. a trestným činem mnohonásobné vraždy dle §§ 6, 216/1,2a,b tr.zák.z roku 1950 a odsouzen k trestu odnětí svobody na dobu 21 roků, ke ztrátě čestných práv občanských na dobu výkonu trestu, k vyloučení z vojska a k propadnutí celého jmění. Odvolání odsouzeného do tohoto rozsudku bylo Nejvyšším soudem zamítnuto. Tento trest se započtením vazby v trvání 2 měsíců a 28 dnů, která byla na odsouzeném vykonána v trestní věci proti němu vedené u býv. okresního lidového soudu v Považské Bystrici (T - luđ.67/45), kdy byl obžaloby zproštěn, odsouzený odpykává od 16.října 1957. Usnesením krajského soudu v Bratislavě z 10.11. 1962 byl odsouzenému trest odnětí svobody zkrácen dle § 297, odst. 1 tr.zák. o 1 rok, 9 měsíců a 18 dnů tak, aby ku dni 1.ledna 1962 nepřevyšoval 15 roků. Polovinu trestu bude mít odsouzený

odpykánu 24.května 1967.

amnestie

Z použití amnestie presidenta republiky z 9.5.1960 byl odsouzený vyloučen, ježto se vedle trestného činu vojenské zraedy dopustil i trestného činu vraždy; z použití amnestie presidenta republiky z 9.5.1962 byl pak vyloučen proto, že se dopustil trestného činu vojenské zraedy, který měl za následek smrt.

Důvod odsouzení a
osoba pachatele:

Když v roce 1944 vypuklo Slovenské národní povstání, povolal Tiso na Slovensko jednotky SS a zřídil tzv. Pohotovostní oddíly Hlinkovy gardy (POHG) k potlačení tohoto povstání. Členové POHG se zúčastnili za války v době od září 1944 do března 1945 na různých místech Slovenska akcí proti partyzánům, účastníkům Slovenského národního povstání, proti občanům rasově pronásledovaným, přičemž konali nejen ochranné stráže a kontrolní služby, ale prováděli i domovní prohlídky, zajišťovali podezřelé osoby a osoby židovského vyznání, ze kterých převážnou většinu odevzdali po výslechu a týrání Gestapu, zúčastňovali se s německými okupanty bojových akcí a jiných opatření, směřujících k dosažení vítězství Němců a udržení Slovenského klero-fašistického státu. Na této činnosti podílel se jako člen POHG i odsouzený Rudolf Kalivoda, a to při akcích v okolí Martina - Ružomberku, Liptovského Mikuláše a Brezna nad Hronom v době od počátku října do poloviny listopadu 1944. Dále se zúčastnil akcí v okolí Banské Bystrice v době od počátku ledna do konce března 1945. Jako člen POHG se odsouzený dále zúčastnil společně s příslušní-

ky SD a Gestapa zavraždění většího počtu osob u obce Německá, okres Brezno nad Hronom ve dnech 4. - 11. ledna 1945 zejména tím, že střílel na utíkající francouzské partyzány, přiváděl zajištěné osoby od auta k peci vápenky, kde tyto byly stříleny, vícekrát konal u vápenky a v jejím okolí strážnou službu, aby tak zajišťoval hladký průběh prováděných vražd a po skončení akce vyčistil vápenku a odnesl popel. Koncem února 1945 se odsouzený zúčastnil na vojenském cvičišti u Banské Bystrice zavraždění 8 zajištěných osob, které byly nejprve oloupeny o cennější věci, potom střelbou do hlavy usmrceny a vhozeny do žumpy. Během soudního řízení nebylo prokázáno, že by odsouzený sám některou ze zajištěných osob zastřelil. V dubnu 1945 se odsouzený zúčastnil spolu s dalšími členy POHG pod vedením Němců zvláštního výcviku ve výcvikovém táboře SS v Lešanech u Prahy, aby pak mohl pokračovati v boji proti osvoboditelům Slovenska.

Odsouzený je 40 roků stár, svobodný, nemajetný, dříve trestán nebyl. Pochází z dělnické rodiny. Po vychození ludové školy a 4 tříd měšťanky se vyučil strojním zámečníkem a v tomto oboru pak pracoval jako dělník na různých pracovištích. V letech 1953 - 55 zastával funkci předsedy MNV v Orlovém a v roce 1957 se stal předsedou JRD v Orlové, kteroužto funkci zastával až do svého zajištění. Pracovní morálka odsouzeného byla vždy velmi dobrá, jeho život spořádaný a mezi občany byl oblíben. Od roku 1948 byl členem KSS.

Žadatel a předmět
žádosti:

Žádost o milost podala matka odsouzeného. Jde o prominutí zbytku trestu odnětí svobody nebo jeho zmírnění. Žadatelka uvádí, že odsouzený vstoupil do HG na nátlak komisaře obce, když mu bylo slibováno, že bude konat jen hlídkovou službu v Povážské Bystrici. Po skončení války se ihned zapojil do budovatelské práce v závodě Klementa Gottwalda v Povážské Bystrici jako frézař a byl vícekrát v rámci socialistické soutěže vyznamenán a odměněn. V obci svého bydliště pomáhal při zakládání JRD a později se stal jeho předsedou. Zúčastňoval se i veřejného života v obci a v jednom volebním období zastával funkci předsedy MNV v Orlovém. V roce 1956 obdržel za svoji budovatelskou práci od presidenta republiky vyznamenání "Za vynikající práci". V závěru své žádosti poukazuje žadatelka na to, že je 74 roky stará a těžce snáší nepřítomnost svého syna, který je ve výkonu trestu již více jak 5 roků a dle informací, které získala při jeho návštěvě, ve výkonu trestu se řádně chová. Prosí, aby milostí presidenta republiky byl odsouzenému zbytek trestu odnětí svobody prominut nebo trest zmírněn.

Přílohy spisu:

Trestní spis krajského soudu v Bratislavě sp.zn. 1 T 004/58, žádost o milost, hodnocení odsouzeného ÚNZ MV Leopoldov z července 1963, vyjádření rady MNV v Orlovém a zpráva OO VB v Povážské Bystrici z července 1963 a stanovisko povereníka SNR pro spravodlnost k žádosti.

Výsledky šetření:

Dle hodnocení komise útvaru NZ MV Leopoldov je odsouzený pracovně zařazen jako zámečnick. Přidělenou práci vykonává zodpovědně a kvalitně, pracovní doby plně využívá, ochotně pomáhá slabším spoluodsouzeným a rád jim poradí. Je-li třeba pracuje bez odmluv i po pracovní době. Je zapojen do socialistické soutěže, kde dosahuje dobrých výsledků. Za dobré pracovní výsledky byl ustanoven brigádýrem. Celkem je hodnocen jako dobrý pracovník. Chování odsouzeného je ukázněné a disciplinované. Svoji vinu uznává, trest však považuje za příliš přísný. Poněvadž výkon trestu u odsouzeného plní svůj výchovný účel, náčelník ÚNZ MV Leopoldov doporučuje částečné snížení trestu milostí presidenta republiky.

Rada MNV v Orlovém uvádí, že matka odsouzeného je 74 roky stará a vypomáhala v JRD. Tři bratři odsouzeného jsou dělníky a členy KSS. Odsouzený se po osvobození vrátil do obce Orlové, kde se zúčastnil vybudování hřiště, od roku 1956 vykonával až do svého zajištění velmi svědomitě funkci předsedy JRD v Orlovém a ve volebním období 1953/56 vykonával funkci předsedy MNV v Orlovém. Při cvičení na I. celostátní spartakiádu byl krajským cvičitelem a za jeho obětavost při této akci mu bylo uděleno vyznamenání "Za vynikající práci". Rada MNV v Orlovém doporučuje kladné vyřízení žádosti o milost a je toho názoru, že v obci by nemělo nepříznivý ohlas.

Stejně kladně hodnotí osobu odsouzeného, jeho chování, pracovní morálku a budovatelskou činnost v obci Orlovém i náčelník OO VB v Považské Bystrici a ve své zprávě dodává, že udělení milosti odsouzenému by bylo přijato občany kladně. Vlastní stanovisko k žádosti však náčelník OO VB nezaujal.

Povereník SNR odboru pro spravedlnost ve svém stanovisku k žádosti o milost poukazuje na závažnost trestných činů odsouzeným spáchaných, za které mu byl uložen přiměřený trest, z něhož si odsouzený dosud odpykal jen nepatrnou část. Pokud je žádost o milost doporučována funkcionáři ke kladnému vyřízení, stalo se tak dle názoru povereníka proto, že odsouzený vždy svědomitě pracoval a zapojoval se do veřejného života. Tito funkcionáři však v dostatečné míře nezhodnotili závažnost a charakter trestné činnosti, které se odsouzený během druhé světové války dopustil. Povereník SNR odboru pro spravedlnost má za to, že v tomto případě ještě nejsou dány podmínky pro zmírnění trestu milostí presidenta republiky.

Zhodnocení:

Odsouzený jako člen POHG se zúčastnil vyhlazovacích akcí nacistických okupantů proti účastníkům Slovenského národního povstání, při kterých bylo zavražděno nejen mnoho účastníků povstání, ale i nezúčastněných občanů, žen a dětí. Odsouzenému nebylo sice prokázáno, že by sám některé ze zajištěných osob zastřelil, jeho aktivita na celé akci byla však vzdor tomu značná a jeho provinění závažné.

Z uloženého trestu si odsouzený dosud odpykal poměrně malou část.

Před spácháním trestného činu i později po osvobození odsouzený vedl řádný život pracujícího člověka, aktivně se zapojil do veřejného života a také ve výkonu trestu má ukázněné chování a dobrou pracovní morálku. Tyto okolnosti a doznání trestné činnosti svědčí nepochybně pro závěr, že odsouzený má opravdovou snahu svoji trestnou činnost, kterou se tak závažně provinil proti svým spoluobčanům a národu, odčinit a státi se opět řádným občanem naší společnosti. I když za těchto okolností nebude k nápravě odsouzeného třeba, aby si odpykal celý uložený trest, máme shodně s povereníkem SNR pro spravedlnost za to, že by bylo předčasné již v tomto stadiu výkonu trestu odsouzenému milostí presidenta republiky trest zmírniti nebo dokonce jeho zbytek prominouti. Vytrvá-li odsouzený ve výkonu trestu i nadále ve svém ukázněném chování a dobré pracovní morálce, vytvoří si příznivé předpoklady pro podmíněné propuštění nebo pozdější udělení milosti.

Návrh:

Navrhujeme, aby podané žádosti o milost vyhověno nebylo.

Vypracoval:

M. Kellner

V Praze dne 11. listopadu 1963

Projednáno na poradě OP: 26. 11. 68, Sore klas. Rycheň

Projednáno na poradě u s. ved. KPR: Subles -
6. 2. 69
mž

Samolky

12.VIII.63 / 002581 / 63

PRÍLOHY: *med. spis* REF: *K*

476
norm
705269/63
v T 8 j.

Číslo: 030/63-taj.
S 22241/63-M/954

Bratislava 1. augusta 1963

Vec: Rudolf Kalivoda - milosť

a. a.
1.2.64. vpr.

Vyhradené prezidentovi republiky

1000

T a j n é !

Kancelária prezidenta republiky

P r a h a

Výtlačok č. :
Počet listov: 1
Počet príloh: 2 zväzky

K č. 105.267/63

Prílohy: trestný spis 1 T 004/58 a spis M-954/63

Vážení súdruhovia !

V horeuvedenej veci predkladám túto zprávu:

Rudolf Kalivoda, narodený 30. apríla 1923 v Orlovej, okr. Považská Bystrica, slobodný, nemajetný, predtým nebol trestaný, bytom Orlová č. 25, okr. Považská Bystrica, teraz vo výkone trestu.

Pochádza z robotníckej rodiny, vychodil ľudovú školu a 4 triedy meštianskej školy. Vyučil sa za strojného zámočníka a v tomto obore pracoval na rôznych miestach. V roku 1957 bol zvolený za predsedu JRD v obci Orlová. Predtým v rokoch 1953 - 1955 zastával aj funkciu predsedu MNV. Jeho pracovná morálka na všetkých predchádzajúcich pracoviskách bola dobrá, medzi občanmi bol obľúbený. Od roku 1948 bol členom KSS.

Bol odsúdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 18. apríla 1958 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu v Prahe z 15. mája 1958 za trestné činy vojenskej zrady a mnohonásobnej vraždy.

Došlo *Kučikova* 11. II. 1964

Odsúdený ako príslušník POHG v dobe od septembra 1944 do marca 1945 na rôznych miestach Slovenska sa zúčastnil akcií proti účastníkom SNP a proti občanom rasove prenasledovaným. Ďalej v dňoch 4. a 11. januára 1945 u obce Nemecká vo Vápenke spolupôsobil pri zavraždení asi 400 osôb, ktoré násilím privádzal od auta k peci, kde boli potom tieto osoby zavraždené, tiež v okolí Vápenky vykonával strážnu službu a strieľal na utekajúcich francúzskych partizánov.

Za uvedení trestnú činnosť bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 21 rokov.

Do tohto trestu bola mu započítaná väzba v trvaní 2 mesiacov a 28 dní, po ktorú dobu bol zadržaný ešte v trestnej veci býv. Okresného súdu v Považskej Bystrici TĽuď 67/45. Rozsudkom tohto súdu z 25. septembra 1945 bol spod obžaloby pre trestný čin zrady na povstaní oslobodený.

Uznesením býv. Krajského súdu v Žiline z 21. marca 1945 bola však na návrh krajského prokurátora povolená obnova trestného konania v neprospech odsúdeného a odsúdený bol opätovne postavený pred súd a odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 21 rokov.

Krajský súd uznesením z 22. júna 1962 rozhodol, že odsúdený nie je účastný amnestie prezidenta republiky z 9. mája 1962.

Trest odňatia slobody bol odsúdenému podľa nového trestného zákona upravený na 15 rokov.

Žiadosť o milosť podala matka odsúdeného Mária Kalivodová a uvádza v nej, že odsúdený syn sa ihneď po skončení druhej svetovej vojny veľmi aktívne zapojil do budovania našej vlasti. Zdôrazňuje, že za svedomitú prácu bol zvolený aj za predsedu MNV v obci Orlová, pričom popri tejto dôležitej funkcii sa venoval aj telovýchove, za čo bol v roku 1956 vyznamenaný prezidentom republiky. Okrem toho veľmi účinne pomáhal pri zakladaní miestneho JRD a keď sa družstvo dostalo do ťažkostí, bol zvolený za jeho predsedu. Túto funkciu vykonával veľmi svedomite až do svojho zaistenia.

Rada MNV v Orlovej oznámila, že rodičia odsúdeného neboli organizovaný v žiadnej politickej strane. Sám odsúdený až do roku 1944 sa zapájal do kultúrno-osvetovej práce. V roku 1944 vstúpil do POHG v Považskej Bystrici. Po oslobodení sa opäť vrátil do obce, kde spočiatku pracoval na vybudovaní športového ihriska a potom odišiel za prácou do Dečína. Neskôr nastúpil miesto v závode K. Gottwalda ako frézár, odkiaľ bol na žiadosť zložiek Národného frontu uvoľnený pre funkciu predsedu JRD. Túto funkciu až do zaistenia vykonával svedomite a má zásluhy na tom, že družstvo dosiahlo lepších hospodárskych výsledkov. Medzitým v rokoch 1955 - 1956 zastával aj funkciu predsedu MNV. Rovnako i túto funkciu vykonával dobre. Ako krajský cvičiteľ bol veľmi aktívny pri nacvičovaní prvej celoštátnej spartakiády, za čo mal byť aj vyznamenaný prezidentom republiky. Prípadné udelenie milosti bude mať vraj v obci dobrý ohlas.

Náčelník OO MV, oddelenie VB v Považskej Bystrici oznámil, že odsúdený vždy svedomite pracoval, za čo bol aj viackrát vyznamenaný. Medzi občanmi bol obľúbený, zastával tiež svedomite funkciu predsedu JRD a MNV. Vlastné stanovisko k žiadosti o milosť však nezaujal.

Náčelník Útvaru NZ-MV uviedol, že odsúdený vo výkone trestu pracuje ako zámočník, pričom jemu pridelenú prácu vykonáva zodpovedne a kvalitne. Pracovnú dobu náležite využíva a pri práci ochotne pomáha i spoluodsúdeným najmä radami. Pre dobré pracovné výkony bol vymenovaný za brigadiéra, kde si tiež dobre počína. Aj jeho chovanie po dobu výkonu trestu je dobré, dosiaľ nebol ani raz disciplinárne potrestaný, trestnú činnosť priznáva, avšak uložený trest považuje za neprimeraný. Z celkového chovania odsúdeného usudzuje, že výkon trestu plní svoj výchovný účel.. Odporúča preto čiastočné zmiernenie trestu.

Odsúdený sa dopustil dvoch závažných trestných činov vojenskej zrady a mnohonásobnej vraždy, za ktoré mu súd s prihliadnutím na ich charakter uložil primeraný trest odňatia slobody. Odsúdený doteraz z uloženého trestu odpýkal

len menšiu časť. Pokiaľ výsledky vyšetrenia dopadli v prospech odsúdeného, dá sa z týchto usudzovať, že žiadosť o milosť na priaznivé vybavenie je odporúčaná hlavne preto, že odsúdený vždy svedomite pracoval a zapojil sa aj do verejnej činnosti. Funkcionári, vyjadrujúci sa k tejto žiadosti, však v dostatočnej miere nezhodnotili závažnosť a charakter trestnej činnosti, ktorej sa odsúdený dopustil počas druhej svetovej vojny.

So zreteľom na uvedené, mám za to, že v tomto prípade ešte nie sú dané podmienky pre zmiernenie trestu udelením milosti prezidentom republiky.

Povereník SNR pre spravodlivosť :

vz. *Mudrov*